

A MAGYARÓKEREKI ÉS MAGYARFÜLPÖSI ISTENHÁZÁBAN FOLYTATTAK IDÉN MUNKÁLATOKAT A HAGYOMÁNYOK HÁZA SZAKEMBEREI

Erdélyi templomok kazettáit rekonstruálták

Ament Éva bútorfestő, a budapesti Hagyományok Háza oktatója arról számolt be, hogy két erdélyi templom régi kazettás mennyezetét rekonstruálták idén: a Kolozs megyei Magyarókeréken és a Maros megyei Magyarfülpös templomában végeztek munkálatokat tanítványaival együtt.

» KRÓNIKA

Két erdélyi istenháza régi mennyezetének rekonstrukciója készült el idén. A Kolozs megyei Magyarókeréken és a Maros megyei Magyarfülpös templomában folytattak munkálatokat, amelyekről Ament Éva bútorfestő, a budapesti Hagyományok Háza oktatója nyújtott tájékoztatást. „A magyarókereki mennyezet ismételt megfestésének céljából a Kallós Zoltán Alapítvány keresett

A Kolozs megyei Magyarókeréken található templom kazettáit alapos kutatás után festették újra

meg minket. Ennek előzménye, hogy Válaszúton rendszeresen tanítok bútorfestőket, így már kialakult egy

hozzaértó csapat, aminek tagjaival szinte »kampányszerűen« festünk meg egy-egy mennyezetet” – mondta el Ament Éva. Kifejtette, szembeülniük kellett azzal a ténnyel, hogy a faanyag ára napjainkban igen magas, ez esetben mintegy másfél millió forintot tett ki; egy szponzor segítségével viszont két táborban – a békéscsabaiban és a választútiiban – már a feladatra koncentrálnak. „Természetesen némi kutatómunka és alapos előkészítés előzte meg a konkrét munkát. A végeredmény húsz ember keze munkáját dicséri, azonos nyelvet beszélünk, hiszen mindegyikük a tanítványom volt. Az elkészült anyagot átszállítottuk Magyarókerékre, az utómunkák során még kiegészítő táblákat, szegélyléceket, takaróléceket készítettünk” – tette hozzá a bútorfestő. Azt is elmondta, hogy az ötvenöt kazet-

tából álló mennyezetet december 4-én avatták fel, az ünnepséget Kató Béla református püspök is megtisztelte jelenlétével. A magyarfülpösi rekonstrukciót az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány kezdeményezte. „Az 1642-ben épült mennyezetet festettük újra, hiszen az eredeti kazetták nagy része egy vihar következtében – a tetővel együtt – semmisült meg. Csupán öt eredeti kazetta áll rendelkezésünkre, ezeket több mint száz éve adták el a budapesti Iparművészeti Múzeumnak, majd a Néprajzi Múzeumba kerültek” – ecsetelte Ament Éva. Azt is kifejtette, hogy jelenleg a darabok a sárospataki Rákóczi Múzeumban láthatók. E kiállított tárgyakat a Néprajzi Múzeum tizenegy másik kazettával egészítette ki, de ezek eredete nem igazolt. „Munkánk során még egy 1896-os – egy kántortanító által készített – tusrajzra támaszkodhattunk. Az engedélyek beszerzése után látogattam el Sárospatakra, ahol már színekódokat is kikeverhettem. Visszafogott színeket regisztrálhattam, s munkánk során törekedtünk az eredeti árnyalatok visszaadására” – fejtette ki a bútorfestő. Azt is elmondta, októberben tíz tanítványa segítségével fejezte be a munkát: ötvennégy kazetta készült el. „Még nem tudjuk, hogy ezek a kazetták mikor kerülnek helyükre, mivel az Árpád-kori templom kiemelt műemlék tetőzetét nem régen újították fel, s régészeti munkákat is folyamatosan végeztek az istenházában. A tiszteletes úr nagyon lelkesen támogatott minket, s a helyszínt is ő biztosította munkánkhoz” – fogalmazott a szakember. Azt mondta, különleges élményt jelentett számukra, hogy abban a faluban dolgozhattak, ahol a kazetták végleges helyükre kerülnek, s a gyülekezettel is találkozhattak.

FOTÓK: HAGYOMÁNYOK HÁZA

Magyarfülpös templomának 1642-es kazettáiból kevés maradt meg, rajz alapján rekonstruálták

Védőbástya a viharsarokban – Nagyszalonta Kalendárium 2023

» MOLNÁR JUDIT

Husadik alkalommal fogadja saját szerkesztésű Nagyszalonta Kalendáriummal az új évet, jelen esetben a 2023-as esztendőt Tódor Albert, a hajdúváros volt polgármestere és mai napig egyik legelkötelezettebb közösségi egyénisége.

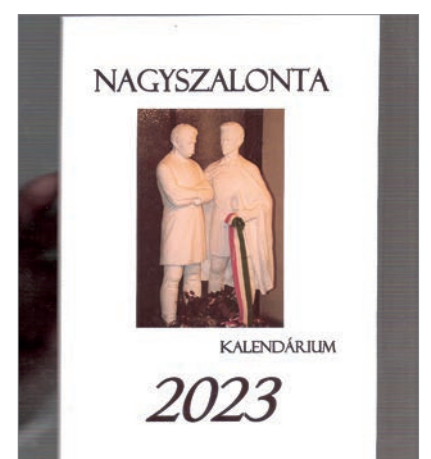
Az idei kiadvány előszavában meghatározó gondolatot közöl, amit meggyőződésem szerint nem csupán a szalontaiak, de a szülőföldjükhöz bárhol ragaszkodók meg fogják jegyezni: „Nagyszalonta bennünket összetart. Minket nemcsak az anyanyelvünk, nem a jelszavak és nem mivoltunknak üres definíciója kapcsol össze, hanem a nemzedékeink öntudata és hagyományai. Hogy mi a nagyszalontai identitás? Minden, amit őseink a szülőföld szeretetének tulajdonítottak. Ez kovácsolta össze a nemzedékeket, az az érzés, hogy egymást testvéreknek vallották, magukat önzetlen formában. Így vált a magyar nemzet részévé is Nagyszalonta, a magyar kultúra védőbástyájának, itt a viharsarokban.”

» Petőfitől is szerepel a kiadványban egynéhány, tudtommal eddig nem közölt írás, például március 15-ének leírása Petőfi naplójából, de olyan személyes vonatkozású írások is érdekesek, mint például Petőfi lánykérdései vagy hogy hányszor láthatta a fiát.

A minden kalendáriumot nyitó eljövendő esztendő hónapjait nem csupán dátumokkal és névnapokkal mutatja be, hanem minden hónap lapján egy-egy Szalontához valamilyen kapcsolódó verssel is: időrendi sorrendben Demény Ottó, Magyar Barna, Arany János, Erdélyi József, Szabó Kiss Erzsébet, Zsíkú János, T. A., Gábor Ferenc, Sinka István, Kulcsár Ferenc, majd ismét Gábor Ferenc és Szabolcska Mihály tollából. Magától értetődik, hogy az irodalmi anyagok jó része Arany Jánossal és Petőfi Sándorral foglalkozik, de Tódor Albert elmélyült munkáját dicséri, hogy minden évben talál a két költőóriás írásai közt olyanokat is, amelyek eddig még nem szerepeltek az előző évek kalendáriumában, az idei kiadványban ilyenek például a Kikkell levelezett Arany János? című írás, melyben szerepel egy meghatározó Illyés Gyula-mondat is: „Nem lehet meghatottság nélkül fölpillantani ezekből a levelekből, a két lélek-óriás hancúrozásából.” Továbbá Arany János diákládájából „bukkant elő” a hír, hogy 2004 óta létezik Arany Já-

nos-csillag is, a felfedezés és elkeresztelés a budapesti Sármeckzy Krisztián amatőr csillagásznak köszönhető. Petőfitől is szerepel a kiadványban egynéhány, tudtommal eddig nem közölt írás, például március 15-ének leírása Petőfi naplójából, de olyan személyes vonatkozású írások is érdekesek, mint például Petőfi lánykérdései, vagy hogy hányszor láthatta a fiát.

A kalendárium második részében, az előző évekhez hasonlóan, humoros írások vannak, köztük adomaszerű történetek Nagy Márton, Bonczos István, Sára Péter, Nagy Ilona és Kósa-Kiss Attila tollából, majd pedig közérdekű, ismeretterjesztő anyagok, például a szív és az agy titkos paktumával, a kenyérről, nyugtalansággal, a pásztor- és juhászok hűségével, az időszámítás és a naptár történetével, húsvéti jelképekkel és szokásokkal, a 120 éves baptista imaházzal, Bocskai koronájával, a Fekete Sereggel, a turulmondával, idős kori problémákkal, a konyhai és a kerti házi praktikákkal foglalkozó írások, továbbá az időjárásal kapcsolatos szövegek, gon-

dolatok és intelmek. És még sorolhatnám a családi étellel kapcsolatos és egyéb írásokat, de a lényeg, hogy idén is arra törekedett a szerkesztő, hogy ne legyen olyan olvasó, aki elégedetlenül csukja be a kalendáriumot, kis-kis dühösen mondván, hogy nem talált semmi olyat, ami őt érdekelné. Meggyőződésem, hogy mint eddig minden évben, most is a legkülönbözőbb korosztályok fogják megelégedetten olvasgatni a Nagyszalonta Kalendárium 2023-as kiadását.